

Juryrapport Jaap Taapken Vogelfotoparade 2008

Rob Kole

Inleiding

Al sinds 1967 organiseert de Stichting Het Vogeljaar jaarlijks een wedstrijd voor vogelfotografen. Dat is dus ruim veertig jaar. Nog altijd is hier veel enthousiasme voor. Hoewel er voor fotografen tegenwoordig meer mogelijkheden zijn om hun werk te tonen, blijft het aantal inzendingen al jaren min of meer op hetzelfde peil. Aanvankelijk werd de naam 'Vogelfotoparade' gebruikt voor deze wedstrijden. Nadat in 2001 Jaap Taapken overleed, jarenlang hoofdredacteur van het Vogeljaar en drijvende kracht achter het organiseren van de Vogelfotoparade, werd om hem te eren de naam veranderd in 'Jaap Taapken Vogelfotoparade'.

Inzendingen

Voor de wedstrijd van 2008 ontvingen wij foto's van de volgende vijftien vogelfotografen: Jos van Benthem, Frans van Boxtel, René Buit, Herman van der Hart, Hanna Hirsch, Ronald Huijssen, W. Janszen, Jelle de Jong, Marcel van Kammen, A. van Lith, Wim Oranje, Nol Ploegmakers, Jonny Veldhuis, Jan Wammes en Otte W. Zijlstra.

Elke inzender mocht maximaal vijf foto's inzenden. De meeste deelnemers hebben dat ook gedaan, want het gemiddelde aantal ingezonden foto's was bijna 4,5. In totaal ontvingen wij 67 foto's. Eén van de voorwaarden voor inzending is dat de foto's niet elders gepubliceerd zijn of ter publicatie zijn aangeboden. Niet alle deelnemers hebben zich daaraan gehouden, want één van de ingezonden foto's moest worden teruggetrokken omdat de inzender voor deze foto al elders een prijs had gewonnen. Helaas bleek dit pas achteraf nadat de jury de inzendingen al had beoordeeld.

Het is jammer wanneer een inzender zich niet aan de regels houdt want daardoor loopt deze ook de kans mis een mooie prijs te winnen. Wij doen een beroep op eenieder die fotowerk voor toekomstige Vogelfotoparades wil inzenden, om goed rekening te houden met onze voorwaarden. Het was ook dit jaar weer niet gemakkelijk een keuze te maken uit de ingezonden foto's. Op een enkele uitzon-

dering na waren alle foto's mooi afgedrukt op fotopapier van 20 x 30 cm. De meeste foto's waren afgedrukt via een afdrukcentrale. Dat geeft in het algemeen een beter resultaat dan afdrukken die zelf gemaakt zijn op een gangbare inktjet-printer. Wel waren er enkele foto's die niet optimaal waren omdat er een lichte kleurzweem te zien was.

Het is goed te merken dat veel deelnemers tegenwoordig beschikken over moderne digitale camera's en goede teleobjectieven. Onder de inzendingen zaten dan ook relatief veel goede foto's. Vaak actiefoto's die met apparatuur van vroeger zeker niet zo gemakkelijk konden worden gemaakt. Technisch waren de meeste opnamen goed van kwaliteit. Scherpte en kleuren waren over het algemeen goed en het was dan ook een feest de verzameling te kunnen bewonderen. Dat maakt het selecteren er echter niet eenvoudiger op. Er waren ook dit maal geen afdrukken die direct uit de toon vielen. De verschillen waren klein. Als je dan een foto af moet laten vallen betekent dat dus zeker niet dat het dus ook een slechte foto was. Het jureren is soms zelfs een 'pijnlijk' proces.

Jury

De jury was samengesteld uit de volgende bestuursleden van de Stichting en redactieleden met hun partners: Martin Boekhoudt & Leny Brak, Dick Jonkers, Anneke & Rob Kole, Henk Lichtenbelt,

Eerste Prijs – Heggenmus en Koolmees op steen en aardewerken pot in de 'Reuselse Moeren' op 23 april 2008. Foto: Frans van Boxtel.

Tweede Prijs – Roodborst in de winter.

Foto: Otte Zijlstra.

Derde Prijs – Waterral bij Vlaardingen, maart 2008.

Foto: Marcel van Kammen.

Vierde Prijs – Kokmeeuwen bij 'De Petten' Texel.
Foto: René Buit.

Boerenzwaluw die jongen voert. Deze opname scoorde heel hoog, maar moest wijken uit de selectie voor de foto van de Roodborst op berijpte takken, die van dezelfde fotograaf was. Foto: Otte Zijlstra.

Nellie & Rob van Schagen, Iris & Wim Smeets en Agnes & Willem Werkman. Bovendien deden ook de vogelfotografen Piet Munsterman en Hans Schouten mee aan de beoordelingen. De jury kwam bijelkaar op vrijdag 19 december te Hedel. Daar werd het team evenals voorgaande jaren weer gastvrij ontvangen door de familie Werkman.

Eervolle vermelding – Een fraaie plaat van Drieteenstrandlopers in de branding. Foto: W. Janszen.

Selectieproces

Evenals in voorgaande jaren werden de foto's getoond zonder de namen van de makers bekend te maken. Het selectieproces was nu echter wel aangepast. Voorheen werden de afdrukken meestal in enkele groepen afzonderlijk beoordeeld. Het nadeel was dat de foto's niet allemaal tegelijk bekeken konden worden en dat het dus niet mogelijk was opnamen met al eerder getoonde beelden te vergelijken. Deze keer werden de foto's verdeeld over acht panelen die alle werden getoond. Alle afbeeldingen konden dus nu met elkaar vergeleken worden. Bij voorgaande bijeenkomsten werd steeds uitvoerig onderling gediscussieerd over de getoonde groepen foto's en werden één voor één de afdrukken uit de selectie verwijderd. Nu waren tijdens de eerste selectieronde alle foto's te zien en konden de juryleden in alle rust op een formulier hun voorkeur aangeven. Het was wel mogelijk onderling van gedachten te wisselen, maar uiteindelijk kon elke deelnemer wel zijn eigen conclusie noteren. Op deze wijze werden van de acht getoonde panelen door elke deelnemer de beste twee foto's genoteerd en becommentarieerd. Aan het eind van de ronde bleven nog zestien foto's over voor een tweede selectieronde. Bij de tweede ronde werden de overgebleven zestien foto's opnieuw getoond. Nu moest elk jurylid noteren welke foto in aanmerking zou moeten komen voor de eerste, tweede en derde plaats. Voor elke keer dat een foto werd aangewezen om in aanmerking te komen voor de eerste plaats

**Eervolle vermelding –
Mannetje Torenvalk met
een prooi.**
Foto: Nol Ploegmakers.

**Eervolle vermelding –
Pestvogel.**
Foto: Jos van Benthem.

**Eervolle vermelding – Vink
neemt bad.**
Foto: Ronald Huijssen.

Grote Bonte Specht
hakkend in een nestholte.
Deze foto had veel
aandacht getrokken maar
haalde toch de eindstreep
niet.
Foto: A. van Lith.

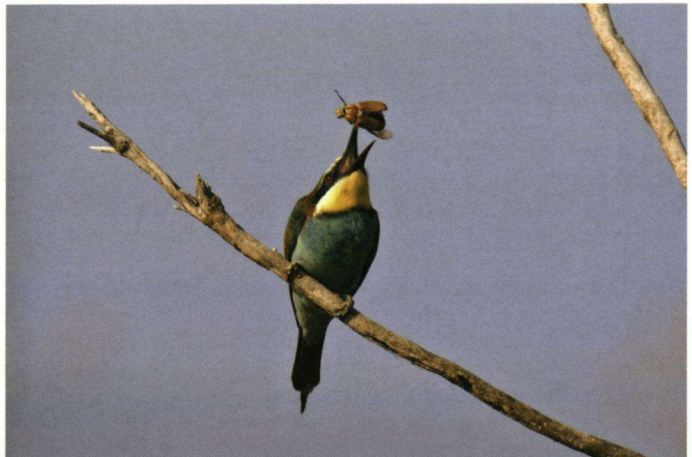
werden steeds drie punten toegewezen. Voor een tweede plaats werden twee punten toegekend en voor een derde plaats slechts één punt. Foto's met de meeste behaalde punten konden dus in aanmerking komen voor een prijs.

Resultaat

Hoewel ruim veertig foto's niet door de eerste selectieronde kwamen betekent dat niet dat het slechte foto's waren. Integendeel. Er is al opgemerkt dat het onderlinge verschil tussen de foto's – dat wil zeggen in kwalitatief opzicht – tamelijk gering was en dat het niet gemakkelijk was keuzes te maken. Van verscheidene foto's werd het door sommige juryleden zeer betreurd dat deze niet door de eerste selectie kwamen. Als voorbeeld een foto van een Sneeuwuil

vliegend over het water bij Texel van René Buit. De soort is op zich al niet alledaags in Nederland. Enkele juryleden hadden deze foto dan ook een goede kans gegeven met opmerkingen zoals: 'wat een verenpracht', 'mooie kleurencombinatie' of 'een zeer aparte opname zo vliegend over het water'.

Van de zestien beoordeelde foto's die wel in de tweede ronde waren beoordeeld, kregen zeven foto's uiteindelijk toch geen punten toegewezen. Geen van de juryleden was dus van mening geweest dat deze platen in aanmerking moesten komen voor de beste drie plaatsen. Dit lot trof bijvoorbeeld een foto van een Havik die een Kluut geslagen had, gemaakt door W. Janszen te Harderwijk. Toch is dit een bijzondere foto die in de eerste selectie onder andere was gekozen door de

Bijeneter met prooi.
Foto: Jos van Benthem.

opvallende uitdrukking van het gezicht van de Havik, vanwege het dramatische moment en omdat het een tamelijk zeldzaam vertoond beeld is. Een foto van een Grote Bonte Specht van Ad van Lith waarvan de kop net uit de nestholte komt was in de eerste ronde gewaardeerd vanwege een goede scherptediepte en het mooie contrast of om de opvallende structuur in de boom. Sommige juryleden vonden het gewoon een uniek plaatje van een specht die 'lekker veilig in zijn huisje zat' en 'een eigenwijs koppie' had. Een foto van Jelle de Jong van een Fuut die op het water bezig is zijn verenpak te reinigen, was gekozen vanwege zijn opvallende houding, de kleuren in het water en de waterspetters die mooi uitwaaiëren rond het beest. Een mooi voorbeeld van een goede actiefoto. Toch werd ook deze foto uiteindelijk door niemand aangewezen als kandidaat voor één van de drie hoogste plaatsen. De meer bijzondere vogelsoorten trekken in het algemeen meer aandacht dan de algemene soorten. Dat geldt in het veld, waar al snel de adrenaline flink toeneemt bij vogelaars zodra iemand de naam van bijvoorbeeld een roofvogel roept. Dan gaat het heel anders dan wanneer er door een lid van het gezelschap een Spreeuw of een Koolmees wordt gemeld. Ook bij het gezamenlijk bekijken van vogelfoto's valt op dat de meer bijzondere soorten zoals roofvogels meer aandacht trekken dan algemene soorten. Desondanks was er een foto van een Wilde Eend waarover enkele malen werd gesproken. Deze foto van Jonny Veldhuis trok de aandacht omdat de 'mooie woerd' in de vlucht genomen was. Eén van de juryleden waardeerde het dat de fotograaf aandacht had geschonken aan zo'n algemene soort. Ook de fraaie kleuren van de vogel in combinatie met de achtergrond maakten deze foto erg aantrekkelijk. Een aparte houding of een speciaal attribuut kan ook maken dat een foto de aandacht trekt. Door hun kleurrijke verenpak vallen foto's van IJsvogels of Bijeneters meestal direct op wanneer een reeks vogelfoto's wordt bekeken. Ook deze keer waren er enkele foto van IJsvogels en één foto van een Bijeneter. Aan de meeste ijsvogelfoto's werd echter toch niet veel aandacht besteed. Mogelijk omdat dat soort

opnamen vrij regelmatig te zien is. Slechts één van de ijsvogelfoto's trok wel aandacht. Dat was omdat er op deze foto twee IJsvogels zittend op een tak te zien waren. Mogelijk waren deze bezig met een echtelijke twist. In elk geval waardeerden enkele juryleden het dat er zo'n duidelijke interactie was tussen de twee vogels. De foto, gemaakt door Jelle de Jong, kwam ondanks de aanprijzingen niet door de eerste selectie. Dat was wel het geval met de Bijeneter, maar ook deze foto had de voldoende steun van juryleden niet alleen te danken aan zijn mooie kleuren, maar vooral ook omdat de fotograaf kans had gezien het beest te fotograferen met een prooi in de snavel.

Ook een foto van Ronald Huijssen van Dodaaren – met name door de aanwezigheid van een jong ook een kandidaat voor een goede score – haalde het niet in de tweede selectieronde. Toch viel deze foto op en werd door sommigen gewaardeerd als 'een fijne, intieme foto'. Eén jurylid vond het een goede plaat omdat het jong en de ouder 'zo gezellig samen aan het zwemmen waren'. Negen foto's haalden in de tweede selectieronde één of meer punten om in aanmerking te komen als prijswinnaar. Omdat er vier prijzen zijn uitgelooft vielen vijf foto's buiten de prijzen maar deze foto's zaten er wel dichtbij. Immers, voor elk van deze foto's geldt dat één of meer juryleden van mening was dat zij bij de beste drie foto's hoorden. De volgende foto's komt dan ook een **'Eervolle vermelding'** toe: 'Vink neemt bad' van *Ronald Huijssen*, 'Drieteenstrandloper' van *W. Janszen*, 'Pestvogel' van *Jos van Benthem* en 'Mannetje Torenvalk met prooi' van *Nol Ploegmakers*. Als nummer twee en drie eindigden foto's van *Otte Zijlstra*. Omdat per deelnemer slechts één foto gekozen kan worden moest een fraaie foto van een Boerenzwaluw die zijn jongen voert, helaas afvallen.

Einduitslag

De **Vierde Prijs** is voor een foto van Kokmeeuwen die een indringer proberen af te weren. De opname is gemaakt op 17 juni 2008 bij 'De Petten' op Texel door *René Buit* uit Barendrecht. Deze foto trok vooral de aandacht omdat het een mooie

Dodaars met jong.
Foto: Ronald Huijssen.

actiefoto is. Hoewel de situatie enigszins dreigend lijkt te zijn, waardeerde één van de juryleden deze foto omdat het een 'familie-onderonsje' weerspiegelde.

De **Derde Prijs** komt toe aan de foto van een Waterral, gemaakt in maart 2008 bij Vlaardingen van *Marcel van Kammen* uit Zwaagwesteinde. De foto werd door één van de juryleden gewaardeerd vanwege de mooie compositie en door een aantal leden vanwege de actieve houding van de ral.

De **Tweede Prijs** is voor de Roodborst van *Otte Zijlstra*. Dit is de foto die het won van de foto van de voedende Boerenzwaluw van dezelfde fotograaf. Het verschil tussen deze twee opnamen was slechts enkele punten. Men was van mening dat dit een prachtige opname was. De foto viel met name ook op omdat de Roodborst recht

naar de lens van de fotograaf keek en zo dus ook de toeschouwer recht in de ogen lijkt te kijken. Eén van de juryleden merkte op dat het wel leek of de vogel boos was op de fotograaf.

De **Eerste Prijs** krijgt de foto van een 'onderonsje' tussen een Heggenmus en een Koolmees op een steen en een aardewerken pot. De opname is gemaakt in de 'Reuselse Moeren' te Reusel-De Mierden (N.-Br.) op 23 april 2008 door *Frans van Boxtel* uit Bladel. Deze foto had al direct vanaf het begin veel aandacht getrokken. Ook in dit geval omdat de vogels in een actieve houding zijn afgebeeld. Hoewel het natuurlijk de vraag is of de Heggenmus en de Koolmees daadwerkelijk contact zoeken, zag één jurylid er 'een curieuze ontmoeting' in. De Heggenmus staat fier rechtop en lijkt de

Fuut, spattend in het water.
Foto: Jelle de Jong.

Vliegende woerd bij het Apeldoornsch Kanaal te Hattem.
Foto: Jonny Veldhuis.

Sneeuwuil vlegend over het water bij Texel. Hoewel deze foto de tweede ronde net miste trok hij veel aandacht.
Foto: René Buit.

Koolmees dreigend aan te kijken. Deze lijkt een beetje schuw weg te duiken. Een ander jurylid waardeerde de foto vooral omdat het 'een superscherpe opname' was.

Namens de jury feliciteer ik de prijswinnaars van harte met het resultaat. De deelnemers die niet in aanmerking gekomen zijn voor een prijs moedig ik aan om door te gaan en bij komende wedstrijden zeker weer deel te nemen. Het is al eerder gezegd: echt slechte foto's waren er niet en de keus was dan ook zeker niet altijd gemakkelijk.

Namens de jury,
Rob Kole